Dosarul nr. 2-25120010-05-2rc-09102025 Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător - A. Sârbu

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
În numele Legii

20 noiembrie 2025 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul,
în componența:
Președintele completului, judecător: Inga Gorlenco,
Judecătorii: Evgheni Bancov, Andrei Scripcenco,

judecând în lipsa părților, recursul declarat de „DIAZCHIM" S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 septembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea depusă de Firma „DIAZCHIM" S.R.L. împotriva G.Ţ. „Marcu Dragoș" cu privire la eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale, -

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

La data de 21 august 2025 Firma „DIAZCHIM" S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva G.Ţ. „Marcu Dragoș" în care solicită: admiterea cererii, eliberarea a titlului de executare silită a hotărârii arbitrale nr. AI (D-MD) 09/24 din 12 mai 2025, conform căruia să fie dispusă încasarea din contul „Marcu Dragoș" GȚ în favoarea „Diazchim" SRL a datoriei în sumă de 191600 lei, a penalității în mărime de 70125 lei, a taxei arbitrare în sumă de 5234,50 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei, a taxei de stat în cuantum de 1000 lei și a taxei de timbru de 200 lei.

În argumentarea cererii înaintate, reprezentantul reclamantei, avocatul Dmitric Anatolie a invocat faptul că, la 12 mai 2025, Arbitrajul Internaţional de pe lângă Asociaţia Lichidatorilor și Administratorilor din Republica Moldova, în componența completului arbitral constituit din supraarbitri – Onichevici Natalia, arbitru – Plăcintă Alina, arbitru – Gheorghiță Alina şi asistent arbitral – Popuşoi Cristina, examinând cauza arbitrală la cererea reclamantului Firma „Diazchim" S.R.L. împotriva pârâtului G.Ț. „Marcu Dragoș" privind încasarea datoriei, a emis Hotărârea arbitrală nr. AI (D-MD) 09/24. Hotărârea motivat a fost recepţionată de către reclamant la 12 iunie 2025.

Susține că, la 22 februarie 2023, între Firma „Diazchim" S.R.L., în calitate de Vânzător, şi G.Ț. „Marcu Dragoș", în calitate de Cumpărător, a fost semnat Contractul de vânzare-cumpărare nr. 24/23 SV.

Menționează că, potrivit cap. V al Contractelor, părţile au stabilit Clauza arbitrală potrivit căreia: Pct. 5.1.: *În cazul litigiilor apărute în baza prezentului Contract, Părţile îşi asumă obligaţia de a le soluţiona pe cale amiabilă în termen de cel mult 5 (cinci) zile, prin expedierea unei notificări scrise la adresa indicată în prezentul Contract. În caz de nesoluționare a litigiului*

pe cale amiabilă în decurs de 5 (cinci) zile din momentul primirii notificării scrise, orice litigiu decurgând din sau în legătură cu acest contract, inclusiv la încheierea, executarea, interpretarea, desfiinţarea ori nulitatea lui se va soluţiona prin Arbitrajul Internaţional de pe lângă Asociaţia Lichidatorilor şi Administratorilor din Republica Moldova (ALARM) (mun. Chişinău, str. Gheorghe Asachi 44, of. 02), în conformitate cu Regulile sale de procedură arbitrală.

Pct. 5.2.: Completul arbitral va fi compus din 3 arbitri: câte unul numit de fiecare dintre părţi şi un supraarbitru ales de cei doi arbitri. Dacă pârâtul nu dă curs invitaţiei de numire a arbitrului, sau dacă cei doi arbitri nu cad de acord asupra persoanei supraarbitrului, preşedintele Arbitrajului Internaţional de pe lângă Asociaţia Lichidatorilor şi Administratorilor din Republica Moldova, după expirarea termenilor prevăzute de regulile procedurii arbitrale pentru numire şi accept, va desemna, după caz, arbitrul pârâtului ori supraarbitrul, cu acordul prealabil al arbitrului desemnat. Tribunalul va judeca litigiul în drept cu aplicarea legii Republicii Moldova.

Pct. 5.3. Tribunalul arbitral va judeca litigiul în procedură accelerată, fără participarea părţilor la şedinţele arbitrate, la dezbateri orale ale cauzei şi la pronunţarea hotărârii. Hotărârea pe cauza arbitrată va fi luată numai în baza înscrisurilor, documentelor şi altor dovezi scrise fără citarea părţilor. Hotărârea pronunţată de arbitraj va fi definitivă şi obligatorie pentru toate părţile la diferend şi se execută imediat.

Relatează că, pe motivul neonorării de către pârât a obligaţiunilor de plată a preţului mărfii procurate, la 09 septembrie 2024, reclamantul „Diazchim” S.R.L. a înaintat către Arbitrajul Internaţional de pe lângă Asociaţia Lichidatorilor și Administratorilor din Republica Moldova (ALARM) care era instanţa competentă să examineze litigiul, cerere de arbitrare prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei, a dobânzii de întârziere şi a cheltuielilor de judecată.

Explică că, prin cererea de arbitrare, reclamantul a solicitat instanţei de arbitraj încasarea din contul pârâtului în favoarea sa a datoriei în suma de 191600 lei, a penalităţii în suma de 70125 lei, a taxei de arbitrare în sumă 5234,50 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei.

Comunică că, la 12 mai 2025, instanţa de arbitraj, prin hotărârea nr. AI (D-MD) 09/2024 a admis cererea de arbitrare şi a dispus încasarea din contul G.Ț. „Marcu Dragoș” în favoarea Firmei „Diazchim” S.R.L. a datoriei în suma de 191600 lei, penalitatea în sumă de 70125 lei, a taxei de arbitrare în sumă 5234,50 lei, a cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 5000,00 lei.

Precizează că, hotărârea instanţei de arbitraj este una definitivă, obligatorie pentru părţi din momentul pronunţării sale şi se execută imediat. Până la moment, pârâtul nu a mai achitat careva sume de bani în contul reclamantului.

Invocând prevederile art. 482 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a menționat că, în speţă, pârâtul îşi are sediul în r. Cantemir, s. Enichioi, iar în lipsa clauzei de arbitraj anume Judecătoria Cahul avea să fie instanţa competentă să examineze cauza civilă.

Enunță că, pârâtul nu a recepționat hotărârea motivată a instanţei de arbitraj nr. AI (D-MD) 09/24 din 12 mai 2025, plicul fiind returnat acestora cu menţiunea „plecat”, fapt care se confirmă prin avizul anexat la cerere.

La 01 septembrie 2024, Firma „Diazchim” S.R.L. a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând emiterea încheierii de eliberare a titlului executoriu, conform căruia să fie dispusă încasarea din contul G.Ț. „Marcu Dragoș” în favoarea Firmei „Diazchim” S.R.L. a datoriei în sumă de 110396, a penalității în mărime de 70125 lei, a taxei de arbitrare în mărime

de 5234,50 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei. Totodată, a solicitat încasarea din contul G.Ț. „Marcu Dragoș" în favoarea Firmei „Diazchim" S.R.L. a taxei de stat în mărime de 1000 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei. Drept argumente a invocat faptul că, pârâtul G.Ț. „Marcu Dragoș" a achitat în favoarea S.R.L. „Diazchim" suma de 81204 lei, prin ce a stins parțial datoria și a rămas cu titlu de datorie suma de 110396 lei.

Încheierea instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 septembrie 2025 s-a refuzat cererea depusă de Firma „Diazchim" S.R.L. împotriva G.Ț. „Marcu Dragoș" cu privire la eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale nr. AI (D-MD) 09/24 din 12 mai 2025, adoptată în cauza arbitrală intentată la cererea depusă de Firma „Diazchim" S.R.L. către G.Ț. „Marcu Dragoș" cu privire la încasarea datoriei.

Recursul împotriva încheierii judecătorești.

Legalitatea încheierii instanței de fond este contestată cu recurs la 29 septembrie 2025 de „DIAZCHIM" S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie în care solicită: admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 septembrie 2025, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond a problemei soluționate prin încheierea casată.

În argumentarea poziției sale s-a indicat că, în motivarea soluției (încheierii) emise, instanța de fond indică că: „*La speța, instanța reține că careva probe în adresa instanței de judecată nu au fost anexate de către partea reclamantă. Deși la materialele dosarului a fost anexat contractul de vînzare - cumpărare, simpla existență a acestui înscris nu este suficientă pentru a dovedi executarea obligațiilor contractuale. În lipsa altor probe (procese verbale de predare - primire a mărfurilor, facturilor fiscale, avize de însoțire a mărfii, acte de recepție sau confirmări de plată), nu se poate reține că vînzătorul şi-a îndeplinit obligația de a transmite marfa către cumpărător, adică „Marcu Dragoş" GŢ iar cumpărătorul că a primit această marfa...".*

Contrar celor enunțate de către instanța de fond în motivarea soluției sale, indică că la înaintarea cererii de eliberare a titlului executoriu recurentul a anexat la cererea înaintată actele care sunt prevăzute expres de art. 483 alin. (4) Cod de procedură civilă, și anume: *a) La cererea de eliberare a titlului executoriu se anexează: hotărârea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit* - La speță, recurentul a anexat Hotărârea arbitrala (motivată) nr. AI (D-MD)09/24 din 12.05.2025 în original. *b) Convenția arbitrată în original sau în copie legalizată în modul stabilit* - La caz recurentul a anexat copia legalizată a Contractului de vînzare-cumpărare nr. 24/23 SV din 22.02.2023; *c) dovada de plata a taxei de stat şi a taxei de timbru* - La caz, confirmările ambelor taxe au fost prezentate de către recurent în original; *d) copia de pe cererea de eliberare a titlului executoriu* - A fost prezentat un exemplar pentru instanța de judecată iar cel de al doilea exemplar pentru partea pârâtă (intimat): e) *procura sau un alt act care atestă împuternicirile persoanei de a semna cererea* - La caz, cererea de eliberare a titlului executoriu a fost semnată de către avocatul Dmitric Anatolie care a acționat în baza mandatului avocațial care la fel este anexat în original la cererea depusă.

Susține recurentul că, alte acte obligatorii a fi anexate la cererea de eliberare a titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale nu sunt prevăzute de lege, iar în aceste circumstanțe obiecțiile instanței de fond vis-a-vis de neprezentarea acestora nu pot fi considerate a fi întemeiate.

De principiu consideră că, abordarea în sine a situației de către instanța de fond este una incorectă, or, în cauza din speță instanța de fond nu a fost sesizată de a examina pricina în fond, așa cum o percepe la caz instanța de fond, ci prin prisma prevederilor art. 484 alin. (4) Cod de procedură civilă al RM: *În timpul examinării cauzei în şedinţă de judecată, instanţa constată existenţa sau lipsa temeiurilor, enumerate la art.485, pentru refuzul de a elibera titlu executoriu în urma cercetării probelor prezentate de părţi în argumentarea pretenţiilor şi obiecţiilor înaintate.*

Astfel că, la speță instanța de fond a fost îndreptățită să refuze eliberarea titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale pentru unul din temeiurile prevăzute de art. 485 Cod de procedură civilă.

În argumentarea soluției sale instanța invocă prevederile art. 485 alin. (2) Cod de procedură civilă, care oferă dreptul instanței de judecată *dreptul de a refuza eliberarea titlului executoriu dacă va constata că litigiul examinat de arbitraj nu poate fi obiectul dezbaterii arbitrale potrivit imperativului legii, precum şi în cazul cînd hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri.*

Transpunând prevederile normei legale citate mai sus, la speță, instanța de fond ajunge la concluzia potrivit căreia la caz recurentul ar fi încălcat principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova prin faptul că nu ar fi prezentat actele despre care a menționat mai sus și anume - procese verbale de predare - primire a mărfurilor, facturilor fiscale, avize de însoțire a mărfii, acte de recepție sau confirmări de plată.

Contrar aprecierilor instanței de fond menționează că în primul rînd recurentul a anexat toate aceste acte, inclusiv facturi fiscale, acte de verificare, ordine de plată la cererea de arbitrare adresată instanței de arbitraj, care, instanță de arbitraj, urmare a examinării cererii de arbitrare în fond la data de 12.05.2025 hotărârea arbitrală nr. AI (D-MD)09/2024, în motivarea căreia instanța de arbitraj face trimitere expresă la actele primare, inclusiv facturi fiscale care confirmă transmiterea de către recurent în favoarea intimatului a mărfii procurate, achitarea de către intimat în favoarea recurentului a plăţilor, etc.

Or, logica legiuitorului de a indica expres actele care urmează a fi anexate la cererea de eliberare a titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale a fost anume cea de a exclude examinarea în mod repetat în fond a unui litigiu asupra căruia deja s-a expus instanța de arbitraj competentă.

La acest moment, consideră important să sublinieze asupra faptului că procedura de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârilor arbitrale este reglementată de capitolul XLIV din Codul de procedură civilă, constituind o procedură specială în care instanța de drept comun este chemată să se expună asupra cererii de eliberare a titlului executoriu privind executarea silită a unei instanțe de arbitraj. Totodată, temeiurile de drept în baza cărora instanța de drept comun poate refuza eliberarea titlului de executare silită sunt expres prevăzute la art. 485 Cod de procedură civilă.

De asemenea, consideră recurentul că, soluția instanței de fond în prezenta cauză de a refuza eliberarea titlului executoriu pe motiv că partea reclamantă (recurent) nu ar fi prezentat acte primare (facturi, procese verbale de transmitere a mărfii, ordine de plată) nu este una întemeiată, ci se datorează pe considerațiunea eronată (în opinia sa) a instanței de fond care consideră că chiar dacă există deja o hotărâre a instanței de arbitraj, totuși partea reclamantă are obligația de a prezenta în mod repetat şi instanței de drept comun actele primare care deja au fost prezentate instanței de arbitraj şi urmare a cărora instanța de arbitraj s-a expus prin hotărâre în care a reflectat toate aceste acte primare.

Fără a se opune indicațiilor instanței de judecată de a prezenta actele primare, totuși

consideră că admițând o astfel de abordare vor desconsidera hotărârea instanței de arbitraj dar şi întreaga procedură de examinare a cererilor de asemenea gen (cereri de eliberare a titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale).

Totuși, în cazul în care instanța de fond a considerat la momentul primirii în procedură a cererii de eliberare a titlului executoriu că unele înscrisuri lipsesc sau că înscrisurile anexate de către recurentul reclamant nu sunt suficiente pentru a se putea expune asupra cererii, aceasta a avut posibilitatea de a nu da curs cererii, comunicând părții reclamante despre necesitatea prezentării înscrisurilor pe care instanța de fond a considerat că urmau a fi prezentate.

Consideră că, reclamantul „Diazchim" SRL nu a avut şi nici la moment nu are careva rezerve de a prezenta inclusiv actele primare la care face trimitere în soluția sa instanța de fond. În acest sens, pentru a demonstra că hotărârea arbitrală este întemeiată pe probe, iar cererea formulată de către „Diazchim" SRL este absolut legală şi întemeiată, anexează inclusiv la cererea de recurs actele primare care au fost prezentate instanței de arbitraj la examinarea în fond a cererii de arbitrare.

Termenul de depunere a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, „*Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.".*

Analizând lucrările dosarului se atestă că încheierea contestată a fost emisă de către prima instanţă la 18 septembrie 2025. Copia încheierii a fost expediată prin scrisoarea din data de 22 septembrie 2025.

Cererea de recurs a fost înregistrată la instanţa de judecată în data de 29 septembrie 2025.

Astfel, Completul de judecată reține respectarea termenului de înaintare a recursului împotriva încheierii emise de prima instanță.

Procedura în fata instanţei de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, *„Încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.".*

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, „*Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.".*

Pornind din prevederile legii citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data şi ora judecării cauzei în ordine de recurs.

Părțile au fost înștiințate despre examinarea recursului pentru data de 20 noiembrie 2025, și părților li s-a propus prezentarea referinței până la data de 10 noiembrie 2025. Referință la cererea de recurs nu a fost depusă.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumente invocate în cererea de recurs şi cu înscrisurile administrate la cauza civilă, Completul de judecată ajunge la concluzia că recursul este întemeiat, motiv care impune admiterea acestuia, casează integral încheierea primei instanțe, cu restituirea cauzei în instanța de fond, pentru rejudecare, în

alt complet de judecată.

În acord cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, „*Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.”.*

După cum rezultă din actele cauzei, instanța de fond a fost sesizată de către Firma „DIAZCHIM” S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie cu cererea împotriva G.Ț. „Marcu Dragoș”, în care a solicitat admiterea cererii, emiterea unei încheieri de eliberare a titlului executoriu conform căruia să fie dispusă încasarea din contul G.Ț. „Marcu Dragoș” în favoarea „DIAZCHIM” S.R.L. a datoriei în sumă de 191600 lei, a penalității în mărime de 70125 lei, a taxei arbitrare în sumă de 5234,50 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei, a taxei de stat în cuantum de 1000 lei și a taxei de timbru de 200 lei.

Ulterior, la data de 01 septembrie 2025, Firma „DIAZCHIM” S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând emiterea încheierii de eliberare a titlului executoriu, conform căruia să fie dispusă încasarea din contul G.Ț. „Marcu Dragoș” în favoarea Firmei „Diazchim” S.R.L. a datoriei în sumă de 110396, a penalității în mărime de 70125 lei, a taxei de arbitrare în mărime de 5234,50 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei. Totodată, a solicitat încasarea din contul G.Ț. „Marcu Dragoș” în favoarea Firmei „Diazchim” S.R.L. a taxei de stat în mărime de 1000 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei.

Instanța de fond examinând cererea a refuzat cererea depusă de Firma „Diazchim” S.R.L. împotriva G.Ț. „Marcu Dragoș” cu privire la eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale nr. AI (D-MD) 09/24 din 12 mai 2025, adoptată în cauza arbitrală intentată la cererea depusă de Firma „Diazchim” S.R.L. către G.Ț. „Marcu Dragoș” cu privire la încasarea datoriei.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești în coraport cu normele procesuale relevante, Completul de judecată conchide aplicarea şi interpretarea eronată de către judecătorul instanţei de fond a normelor procesuale la examinarea cauzei şi la adoptarea încheierii de refuz în eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale.

Potrivit art. 483 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă, „*(4) La cererea de eliberare a titlului executoriu se anexează: a) hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent se autentifică de preşedintele acestuia, iar copia de pe hotărîrea arbitrajului constituit pentru soluţionarea unui anumit litigiu se autentifică notarial; b) convenţia arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit; c) dovada de plată a taxei de stat şi a taxei de timbru; d) copia de pe cererea de eliberare a titlului executoriu; e) procura sau un alt act care atestă împuternicirile persoanei de a semna cererea. (5) Cererea de eliberare a titlului executoriu depusă cu încălcarea condiţiilor menţionate în prezentul articol şi la art.482 se restituie persoanei care a înaintat-o sau ei nu i se dă curs, în conformitate cu art.170 şi art.171*.”.

Conform art. 484 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, „(1) *Cererea de eliberare a titlului de executare silită a hotărîrii arbitrale se examinează în şedinţă de judecată în cel mult o lună de la data depunerii în instanţă, conform regulilor stabilite de prezentul cod. (2) În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, la solicitarea ambelor părţi în arbitraj, judecătorul poate cere arbitrajului materialele dosarului în al căror temei se solicită eliberarea titlului executoriu, potrivit regulilor stabilite de prezentul cod pentru reclamarea probelor.”.*

Astfel, în sensul refuzului cererii „DIAZCHIM” S.R.L. instanța de fond a menționat „... *careva probe în adresa instanței de judecată nu au fost anexate de către partea reclamantă. Deși*

la materialele dosarului a fost anexat contractul de vânzare-cumpărare, simpla existență a acestui înscris nu este suficientă pentru a dovedi executarea obligațiilor contractuale. În lipsa altor probe (procese verbale de predare-primire a mărfurilor, facturi fiscale, avize de însoțire a mărfii, acte de recepție sau confirmări de plată), nu se poate reține că vânzătorul și-a îndeplinit obligația de a transmite marfa către cumpărător, adică G.Ț. ,,Marcu Dragoș", iar cumpărătorul că a primit această marfă.".

La caz, nu poate fi reținută concluzia instanței de fond în acest sens, or potrivit materialelor cauzei se constată că, de către Firma „Diazchim" S.R.L. au fost anexate materiale (f.d. 6-29) în conformitate cu prevederile art. 483 Cod de procedură civilă. Cu toate acestea, în situația în care instanța constată că la materialele dosarului nu au fost anexate careva înscrisuri, în temeiul art. 170 și 171 Cod de procedură civilă nu-i dă curs cererii și îi acordă un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Completul de judecată reține că, instanța de fond a examinat superficial cererea înaintată de „DIAZCHIM" S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie fără a supune analizei probele administrate de aceasta la cerere sa privind eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale străine.

De asemenea, Completul de judecată constată că instanța de fond a făcut trimitere la prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului.

La caz, însă speței nu sunt aplicabile prevederile Legii în cauză, așa cum potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1353 din 03.11.2000 privind gospodăriile țărănești, prevede că, „*(1)* ***Gospodăria ţărănească este o întreprindere individuală****, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor şi asupra altor bunuri, pe munca personală a membrilor unei familii (membri ai gospodăriei ţărăneşti), avînd ca scop obţinerea de produse agricole, prelucrarea lor primară, comercializarea cu preponderenţă a propriei producţii agricole.",* iar potrivit Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului „*consumator este orice persoană fizică ce intenţionează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau foloseşte produse, servicii* ***pentru necesităţi nelegate de activitatea de întreprinzător,*** *industrială, artizanală sau profesională.*

Mai mult ca atât, potrivit at. 5 din Legea nr. 1353 din 03.11.2000 privind gospodăriile țărănești, prevede că, „***Activitatea gospodăriei ţărăneşti este reglementată de prezenta lege, de Legea cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi, de Codul civil, Codul funciar, Codul fiscal, Codul muncii şi de alte acte normative****.".*

Corespunzător, instanța de fond a încălcat normele procedurale de examinare a cauzei și de utilizare a legislației aplicabile la caz, care au condus la adoptarea unei încheieri contrare normelor procesuale, ceia ce impune casarea integrală a actului judecătoresc.

Potrivit art. 485 alin. (1) din Codul de procedură civilă „(*1) Judecata refuză să elibereze titlul de executare silită a hotărîrii arbitrale numai dacă partea în arbitraj care nu a avut cîştig de cauză prezintă în judecată probe despre faptul că: a) convenţia arbitrală este nulă în temeiul legii; b) partea în arbitraj nu a fost înştiinţată legal despre alegerea (numirea) arbitrilor sau despre dezbaterile arbitrale şi nici despre locul, data şi ora şedinţei arbitrajului sau, din alte motive întemeiate, nu a putut să dea explicaţii arbitrajului; c) hotărîrea arbitrală este emisă într-un litigiu care nu este prevăzut de convenţia arbitrală ori care nu se înscrie în condiţiile convenţiei, ori conţine dispoziţii în probleme neprevăzute de convenţia arbitrală. Dacă dispoziţiile în problemele care decurg din convenţia arbitrală pot fi separate de dispoziţiile care nu rezultă din această convenţie, judecata eliberează titlu executoriu numai în acea parte a hotărîrii arbitrale care conţine dispoziţii privitor la problemele care se înscriu în convenţia*

arbitrală; d) componenţa arbitrajului sau procedura dezbaterilor arbitrale nu s-a conformat cu convenţia arbitrală sau cu legea; e) hotărîrea arbitrală nu a devenit obligatorie pentru părţile în arbitraj ori a fost desfiinţată de judecată, conform legii în al cărei temei a fost pronunţată.”.

Completul de judecată ține să menționeze că, legiuitorul a prevăzut că, *judecata refuză, de asemenea, să elibereze titlu executoriu dacă va constata că litigiul examinat de arbitraj nu poate fi obiectul dezbaterii arbitrale potrivit imperativului legii, precum şi în cazul cînd hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislaţiei Republicii Moldova sau bunele moravuri*.

Sensul normei citate, atestă că legiuitorul a stabilit în mod expres *temeiurile de refuz* în eliberarea titlului de executare a hotărârii arbitrale, care pot fi invocate numai de partea care nu a avut câştig de cauză şi prezintă probe care să confirme existența uneia sau mai multor situații juridice prevăzute exhaustiv în art. 485 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Instanța de fond a examinat cererea de eliberare a titlului de executare silită a hotărârii arbitrale indicând că „*hotărârea arbitrală vizează consumatorul, astfel Arbitrajul s-a expus asupra unor obligații contractuale care rezultă din clauze abuzive, fapt care, în opinia instanței de judecată, reprezintă un temei legal, prevăzut de alin. (2) art. 485 din Codul de procedură civilă, pentru a refuza eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale, or hotărârea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova*.”.

Completul de judecată reține că la caz nu au fost constatate careva temeiuri din cele prevăzute la art. 485 Cod de procedură civilă care ar duce la refuzul în eliberarea titlului de executare a hotărârii arbitrale.

Cât privește temeiul de refuz menționat de către instanța de fond precum că „*judecata refuză să elibereze titlu executoriu când hotărârea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri”,* Completul de judecată ține să menționeze că, instanța de fond nu a indicat şi nici nu a analizat care principii fundamentale ale legislaţiei Republicii Moldova sau bunele moravuri sunt încălcate prin hotărârea arbitrală nr. AI(D-MD)09/24 din 12 mai 2025 în condițiile în care G.Ţ. „Marcu Dragoș” nu a contestat această hotărâre prin desființarea ei și să invoce astfel de încălcări celor indicate de instanța de fond.

În contextul acestor raționamente, Completul de judecată constată aplicarea şi interpretarea eronată de către instanța de fond a normelor procesuale ce vizează examinarea cererii de eliberare a titlului de executare silită a hotărârii arbitrale, iar în consecinţă încheierea instanței de fond se impune a fi casată integral, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare, întrucât eroarea nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Conform art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, garantează oricărei persoane dreptul de a-şi prezenta în faţa instanţei pretenţiile cu privire la drepturile sau obligaţiile sale civile (cauza Golder împotriva Marii Britanii, 21 februarie 1975, § 36, seria A nr. 18).

Pe cale de consecință, Completul de judecată admite recursul, casează integral încheierea instanței de fond, cu restituirea cauzei pentru rejudecare, în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

Călăuzindu-se de prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de „DIAZCHIM” S.R.L. prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 septembrie 2025, pronunțată, în cauza civilă, la cerere depusă de Firma „DIAZCHIM” S.R.L. împotriva G.Ţ. „Marcu Dragoș” cu privire la eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale, cu restituirea cauzei la rejudecare, în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecător Inga Gorlenco

Judecătorii Evgheni Bancov

Andrei Scripcenco